

Aarene 1829—1880 har Handelen jo givet et ganske betydeligt Overskud. I disse sidste Aar fra 1829 til 1880 gav den grønlandske Handel, Kryolitafgiften undtagen, et Overskud paa omtrent 82,000 Kr. aarlig i Gennemsnit, Penge, der gik ind i den danske Statskasse, altsaa en 4 Mill. Kr. eller saadan noget lignende, som man her har taget, men som efter min Mening vel rettelig burde komme de grønlandske Institutioner, den grønlandske Befolkning til gode. Nu vil man maaske henvise til, at i de senere Tider har der været Underskud paa den grønlandske Handel, og jeg beklager naturligvis, at dette er Tilfældet. Men jeg gaar, som jeg før sagde, ud fra, at der er skaffet Oplysninger til Veje, saaledes at man kan komme ind paa en Omordning og nu faa en Lovgivning, der har til Opgave at forandre disse Forhold, saa at den Tid snart kan være forbi, da den grønlandske Handel udelukkende giver Underskud, men at den kan betale sig og eventuelt give Overskud, der kan komme Befolkningen til gode. Men det forekommer mig, at det saa er nødvendigt at skride til den fuldstændige Adskillelse af Administrationen og Handelen, som man ikke her har voyet sig ind paa. Der foreligger jo, som jeg sagde før, adskillige Klager over den Virksomhed, som hidtil er foregaaet, og der er jo handlet paa en Maade, som ganske sikkert i særlig Grad har været til Gavn for enkelte Kapitalister, men mindre for den grønlandske Befolkning. Den højtærede Minister talte jo om de Rygter, der have været i Omløb angaaende de Oplysninger, der ere fremkomne ved Kommissionens Arbejde, og det er jo ganske sikkert, at der er saadanne foruroligende Rygter i Omløb, som det endnu ikke er lykkedes at slaa ned, og som man ikke slaar ned, før man faar Papirerne paa Bordet i sin Helhed, ogsaa den Tillægsbetænkning, som den højtærede Minister omtalte, og som jo navnlig skulde indeholde de interessante Oplysninger fra Kommissionens Arbejde. Men, som jeg sagde, Handelen er hidtil ført saaledes, at man i høj Grad har favoriseret enkelte Kapitalister, f. Eks. derved, at et enkelt Firma opkøbte Handelens Tran og kunde sælge det til en saa lav Pris, at Handelen ikke var i Stand til at konkurrere med dette Firma mere, men at dette Firma i Virkeligheden havde fuldstændigt Monopol paa Tranhandelen herigennem. Det er jo en Oplysning, som er kommen frem og, saa vidt jeg ved, ikke modsagt. I Grøn-

land findes der jo i øvrigt adskillige Værdier, som den danske Stat kunde udnytte uden Skade for Grønlænderne. Man kunde sikkert udvinde Kryolit og andre Ting i store Mængder og derved faa en Fordel, og der er intet i Vejen for, at den danske Stat lagde an derpaa, men det forekommer mig ganske vist, at Grønlænderne ogsaa burde have en Part i disse Frembringelser og i det Udbytte, som kunde opnaas ved en saadan Virksomhed. Der siges som Anke mod Grønlænderne, at de have blottet sig for de vigtige Produkter, Produkter, der ere nødvendige for Livet, og i Stedet have købt Luksus. Men en saadan Anke imødegaaes jo let, naar man erindrer, at Handelens Betjente i Grønland have Procenter af deres Handelsvirksomhed, og at det naturligvis i høj Grad for dem gælder om at presse Grønlænderne til at sælge Skind, Tran, Spæk osv. og købe de andre Varer, som indføres til Grønland. Det er altsaa vor Handels Skyld, at man kan rejse den Indvending mod Grønlænderne, at de have blottet sig for vigtige Produkter til deres egen Livsførelse og have købt Luksusartikler i Stedet, Luksusartikler, som vi have indført og paapraktet dem, og i Stedet for hvilke vi have taget deres gode Produkter.

Som jeg sagde før, beklager jeg, at der i dette Forslag mangler Bestemmelser om en praktisk Dygtiggørelse af Befolkningen. Det er dog under Indenrigsministeriet, at f. Eks. de tekniske Skoler sortere. Der var derfor intet til Hinder for, at der samtidig med Forelæggelsen af dette Lovforslag fra den samme højtærede Ministers Side var taget Sigte paa at dygtiggøre Befolkningen ved saadanne Skolers Oprettelse eller ved et Led, en Tilføjelse til de Skoler, som bestaa i Grønland, hvor Grønlænderne kunde oplæres til Kajakroning og Sælfangst. Det er, som det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) omtalte, jo en Hovedsag for Grønlænderne, det er deres Hovederhverv at fange Sæler, og det er derfor i den Retning, at Befolkningen i særlig Grad skal dygtiggøres. Om dette Spørgsmaal har der ved tidligere Lejligheder været ført Forhandling her i Folketinget, nemlig i Samlingen 1904—1905, hvor man lovgav om Kirke- og Skolevæsenet i Grønland. Ved denne Lejlighed førtes baade en Diskussion og blev stillet Ændringsforslag, som gik ud paa, at der til Skolegerningen skulde føjes praktisk Erhvervsundervisning. Jeg tror, det havde været heldigere, om den højtærede Indenrigsminister nu ved dette Forslags Affat-